

Pihalni kvintet Slowind je bil ustanovljen pred triindvajsetimi leti. Sestavljajo ga člani orkestra Slovenske filharmonije. Kvintet izvaja tako dela standardnega repertoarja kot sodobno literaturo. Izoblikoval se je v najaktivnejšega izvajalca sodobnih del v slovenskem prostoru, od uveljavljenih do najmlajših obetavnih avtorjev. Z naročili redno spodbuja mlade slovenske skladatelje ter z veseljem izvaja novitete na mnogih evropskih odrih. Sodeluje s svetovno priznanimi skladatelji, kot so Vinko Globokar, Robert Aitken, Heinz Holliger, Jürg Wyttenbach, Vito Žuraj, Tošio Hosokava, Uroš Rojko, Martin Smolka, Volker Staub, Ivo Nilson, Gérard Buquet in drugi, ki mu posvečajo svoja dela. Gostuje na najpomembnejših prizoriščih sodobne glasbe: Ars Musica Bruselj, Biennale Bern, Klangspuren Innsbruck, New Music Concerts Series Toronto, Contempuls Praga, Théâtre Dunois Pariz, Beneški bienale, Zagrebški glasbeni bienale, festival Ars Nova Stuttgart in Mednarodni glasbeni festival Takefu (Japonska). Na domačih tleh v zadnjih letih prireja glasbeni festival Slowindova pomlad, jeseni pa tradicionalni Festival Slowind. Festivalski spored redno snema in prenaša Radio Slovenija, posnetke koncertov pa predvajajo tudi tuje radijske postaje – BBC 3, nizozemski radio in drugi. Za dosedanje delovanje je Slowind leta 1999 prejel Župančičevo nagrado, nagrado Prešernovega sklada leta 2003 ter Betettovo nagrado leta 2013.

Pripravila: Metka Sulič

NAPOVEDUJEMO:

Sreda, 26. september 2018, ob 20.15

Kulturni dom Nova Gorica

ZBOR IN ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

Jera Petriček Hrastnik, dirigentka

Petek, 28. september 2018, ob 20.30

Cerkev svete Marije Vnebovzete, Kanal

KOMORNI ORKESTER CAMERATA LABACENSIS

Sanja Zupanič, sopran

Monika Skalar, violina

Karel Žužek, violina

Mirko Jevtovič, harmonika

Franc Avsenek, viola in dirigiranje

Vstop prost.

PIHALNI KVINTET SLOWIND

Aleš Kacjan, flavta

Matej Šarc, oboa

Jurij Jenko, klarinet

Metod Tomac, rog

Paolo Calligaris, fagot

Sreda, 19. september 2018, ob 20.30

Cerkev svete Marije Vnebovzete, Kanal

PROSVETNO DRUŠTVO "SOČA" KANAL

KOGOJEVI DNEVI 2018

Program:

Ivo Petrič: Pihalni kvintet št. 2

(1931-2018) Allegro
Lento
Vivo
Maestoso

Marjan Gabrijelčič: Salonica 1

(1940-1998) Salonica
Gioco antico
Tempesta interna
Marcia funebre in modo rustico
Finale

Štefan Mauri: Spominjanja

(1931-2014) Andante
Largo, Mesto (In memoriam Marjan Gabrijelčič)
Allegretto

Nina Šenk: Obrisi in sence

(1982)

Lojze Lebič: Dogodki II

(1934)

Slowind začenja koncert s **Kvintetom za pihala št. 2 Iva Petrića**, izredno dejavnega skladatelja, ki je preminil 13. septembra. Skladatelj z obsežnim, pretežno instrumentalnim opusom, je študij kompozicije in dirigiranja opravil na Akademiji za glasbo Ljubljana leta 1958. Drugi pihalni kvintet je napisal leto kasneje in sodi v njegova zgodnejša skladateljska prizadevanja. Takrat je bil dejaven tudi v skladateljskem krogu Pro Musica Viva, v katerem je delovala peščica napredno usmerjenih mladih slovenskih skladateljev. Člani so se zgedovali po trendih, ki so prevladovali po Evropi in bili radikalni v svojih glasbenih razmišljanjih. V tem obdobju so Petrićev skladateljski pogled polnili glasbeni nazori Hindemitha, Prokofjeva in Šostakoviča. Nikoli ni povsem prevzel tendence eksperimentalnega, ampak je od vsakega skladateljskega gibanja vzel le toliko, kolikor je bilo potrebno, da je izrazil svoj lasten izraz, zvočnost, zgodbo in sporočilo. Kompozicijska tehnika v skladbah iz tega obdobja je jasna, razumljiva in nezapletena, dokaj tradicionalno zasnovana. Vsebovala je nove kompozicijske tehnike, a je ohranjala privlačno melodično teksturo. Ivo Petrić je imel občutek za instrumentalno barvanje, ki je na nek način brezčasno atraktivno. Včasih pa je med temi melodičnimi fakturami zaznati porast odsekov z nemelodično naravo.

Salonica 1 za pihalni kvintet je **Marjan Gabrijelčič** napisal leta 1982. Do takrat ga je poklicna pot vodila po opravljeni diplomii iz kompozicije pri prof. Lucijanu Mariji Škerjancu leta 1966 v Zvezo kulturno-posvetnih organizacij Slovenije, kjer je deloval kot samostojni strokovni svetovalec za glasbo pri predsedstvu in nato kot glavni tajnik, sledilo je direktorsko in mesto umetniškega vodje Slovenske filharmonije. Bil pa je tudi že predavatelj na Akademiji za glasbo Ljubljana. *Salonica 1* je prvo komorno delo, ki ga je Gabrijelčič napisal in istega leta je za svoje uspehe prejel gorenjsko Prešernovo nagrado. Utemeljitev povzema njegova splošna skladateljska hotenja: »Glasbeno govorico, temelječo na trdni povezanosti z izročilom, je razvil s pomočjo novih kompozicijskih prijemov, kakršnih nismo bili vajeni v naši glasbi. Komorna in simfonična ter vokalno-instrumentalna zvrst so zaznamovane z inovativnimi posegi v zvočno tkivo in glasbeni izraz, globoko pa so vraščene v slovenska tla. Gabrijelčičeva dela predstavljajo sodoben način oblikovanja v zvezi s tradicijo in izpovednostjo kot umetniškim ciljem, potrjujejo skladateljevo samostojnost in samohodništvo.« Stavki v skladbi so opisni, *Salonica* ponazarja komorno glasbo kot glasbo, ki so jo igrali v salonih, *Gioco antico* pomeni starinska igra, *Tempesta interna* – notranja nevihta, *Marcia funebre* in *modo rustico* – pogrebna koračnica na rustikalen način.

Skladatelja, zborovodjo in pedagoga **Štefana Maurija**, ki se je podpisal pod zborovska dela, samospeve in kantate, komorno in sakralno glasbo, je označevala ustvarjalna pot, ki jo je okarakteriziral dualizem kot splet med ljudskim in umetnim, prvinskostjo in akademskim, racionalnim in emotivnim. Z njegovo glasbo se v nas steka glas vse Primorske, pa tudi od Benečije do Trsta. Poslušalcu zna približati veličino starih vezi, jo osvetliti in položiti v srce. Značilno za njegov glasbeni slog je v neskončnost razpršena zvočnost misli, idej, tem in motivov kot poseben nemir. Vendar pa to ni bil notranji nemir, prej neukročena iskrenost, ki se je napajala v ljubezni do čistega. Skladbo **Spominjanja**, ki vsebuje veliko prepoznavnih skladateljskih nazorov, je napisal pri 73 letih in kot naslov namiguje, je skladba

reminiscenca na preteklost, zlasti na čas mladosti. Veliko vzporednic bi lahko potegnili z znamenitim pihalni sekstetom Mladi Leoša Janačka. Napisal ga je v svojem 70. letu starosti in vsebuje otroške spomine; v njegovi živahni teksturi in radoživem razpoloženju zazvenijo številne ljudske pesmi, ki jih je Leoš poslušal kot otrok. Maurijeva Spominjanja pa vključujejo tudi hommage Marjanu Gabrijelčiču, prijatelju, sorojaku, sokrajanu iz mladih let pa kasneje tudi stanovskemu kolegu.

Nina Šenk je po diplomii iz kompozicije pri prof. Pavlu Mihelčiču na Akademiji za glasbo Ljubljana, nadaljevala podiplomski študij kompozicije na Visoki šoli za glasbo v Dresdnu in na Visoki šoli za gledališče in glasbo v Münchnu. Njene skladbe izvajajo na festivalih po vsej Evropi, v New Yorku, na Japonskem in drugod po svetu različne ugledne zasedbe, kot so Newyorška filharmonija, Ensemble intercontemporain, Modern, Scharoun, Mosaik, London Sinfonietta. Med vidnejše uspehe zadnjega časa sodi tudi izvedba njenega dela na prestižnem londonskem festivalu BBC Proms, kjer so ga izvedli člani Berlinske filharmonije. O skladbi **Obris in sence**, ki jo je ustvarila leta 2016, je napisala: »Prva ideja ob razmišljanju o skladbi *Obris in sence* je bila linija, ki se na različne načine preliva iz instrumenta v instrument, od solistične linije pa vse do homofonije. Iz kvinteta sem namreč poskusila ustvariti en sam vir linije (*silhueta*) in jo včasih pobarvala s sencami (*okruški linije*). Namenoma sem se izogibala preširokemu ambitusu tonov, ker sem hotela doseči ozkost, skupno zgoščenost, eno samo gosto zvočnost, kjer nobena barva ne izstopa. Skladba je zahtevna zaradi tihih do najtišjih dinamičnih razponov v hitrih in hitrejših tempih ter občutljivih prehodih linije iz instrumenta v instrument, ki se morajo vsakič preliti – to pa je bil zaradi raznolikosti instrumentov zanimiv in zahteven izziv že ob komponiranju; ne dvomim pa, da bo tudi izvajalcem ta izziv odpiral vedno nove možnosti izvedbe. Skladba je posvečena pihalnemu kvintetu Slowind.«

Ustvarjalno delo **Lojzeta Lebiča** je zavezano lepoti in v svoji umetniški premisi v iskanje resnice. Študij ga je najprej popeljal v arheološko znanost, zanimanje za glasbo pa ga je nazadnje spodbudilo k vpisu na Akademijo za glasbo Ljubljana, kjer je pri Marjanu Kozini študiral kompozicijo in nazadnje opravil diplomoo iz dirigiranja pri Danilu Švari. Bil je profesor na ljubljanski pedagoški akademiji, nato na muzikološkem oddelku filozofske fakultete. Začetni skladateljski poskusi segajo v drugo polovico petdesetih let prejšnjega stoletja, v šestdesetih letih so njegovo ustvarjanje zaznamovale ideje, ki so jih razvijali pri Pro Musica Viva, kjer je bil član. O skladbi **Dogodki II** iz leta 2002 je skladatelj zapisal: »Delo s tem naslovom sem napisal pred tridesetimi leti in je bilo v takratnem zapisu, s talkali in drugimi priročnimi glasbili, izvedeno na Zagrebškem bienalu leta 1975. Skladbi pozneje nisem namenjal pozornosti s posnetkom, natisom ali kako drugače. Utonila bi v pozabo, če me mojstri kvinteta Slowind ne bi povabili k sodelovanju pri njihovem koncertnem ciklu. Segel sem v predal, obdržal naslov, večino ostalega pa napisal na novo. Kvintet je zgrajen iz več zaokroženih enot; mozaičnost 'dogodkov' je v nekaterih delih poudarjeno izdvojena, v drugih pa nasprotno zelo motivirano usklajena. Dogodki II niso nova verzija prejšnjih, ampak povsem druga skladba.«